

“We zijn voorbij de start. Maar nog niet aan het einde van het begin”.

Premier Rutte sprak deze zinnen onlangs in een persconferentie uit. Deze woorden zijn een variant op de uitspraak die Sir Winston Churchill deed in november 1942.

“Now this is not the end. It is not even the beginning of the end. But it is perhaps the end of the beginning”.

We hebben even getwijfeld of we deze maand een nieuwe editie zouden uitbrengen. De warme reacties die we de afgelopen maanden naar aanleiding van het verschijnen van de Nieuwsflits hebben ontvangen, hebben ons doen besluiten dit toch te doen.

We staan vanaf deze plek stil bij ouderen die in hun laatste levensfase worden gescheiden van hun familie. Zeker nu het langer duurt is dit zwaar. Ook gaan onze gedachten uit naar de vele mantelzorgers. Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen kan met ondersteuning van een mantelzorger. Soms is dit de partner, soms zijn het de kinderen. Maar met het wegvallen van de dagbesteding en/of andere activiteiten wordt dit een enorm zware opgave. Zeker wanneer dementie in het spel is en de mantelzorger de dagbesteding ook ervaart als een rustmoment om het langer vol te kunnen houden. Ook denken we aan de mensen op de IC, jong en oud, die vechten om dit virus de baas te worden. Juist omdat men zijn of haar naaste niet kan bijstaan in de strijd om weer gezond te worden, maakt het dat je je als naaste onmachtig en verdrietig voelt.

Onze grootste dank gaat natuurlijk uit naar het medisch personeel dat dag in dag uit zijn of haar leven in de waagschaal stelt om deze pandemie het hoofd te bieden. Maar ook aan diegenen die zich inzetten om de voedselketen en alles wat daarmee te maken heeft, op gang te houden. Zorgpersoneel: 'Klappen is mooi, maar thuisblijven is de échte waardering'. Er borrelen ook mooie ideeën op. Mensen zijn creatief. Beeldbellen, kuierboxen, spontane bloemenacties, tekeningen, aubades. Alles om mensen die qua verblijf te maken hebben met de lock-down of hierdoor eenzaam zijn, op te fleuren. Lokale ondernemers bieden nu massaal aan producten thuis te brengen en het onderwijs geeft online les. Gezinnen stellen lesschema's op. We kennen allemaal de voorbeelden. Dat toont ook aan dat we veerkracht hebben. Die veerkracht geeft ons de energie om ons ook de komende weken aan de regels te blijven houden.

Veel leesplezier en blijf gezond!

Minie Walma-Schreur,
voorzitter Thematisch Netwerk Senioren in de Samenleving (SiS)

Ondanks dat er geen grote familie of vrienden bijeenkomsten kunnen zijn wensen wij u toch Fijne Paasdagen.

Positieve reacties op enquête maken dat we vaker dit instrument willen gebruiken om uw mening te horen. Binnen enkele dagen ontvangt u een nieuwe vragenlijst over o.a. het gebruik van een 'corona-app' en uw eigen privacy, vragen over mantelzorg en we komen terug op de maatregelen die genomen worden om besmetting te voorkomen. De bedoeling is de resultaten nog voor het debat te kunnen presenteren.

Uit de Tweede Kamer

Met bijdragen van Antoinette Laan, Daniel Koerhuis en Tobias van Gent

Dat het bezoekersbeleid voor verpleeghuizen nog strenger is geworden, viel bij iedereen rauw op het dak. Je wilt graag bezocht worden door (klein)kinderen en vrienden, maar het is ook belangrijk dat we beschermd worden tegen het risico om besmet te worden met het coronavirus. Ook voor ouderen die nog gewoon thuis wonen is het natuurlijk altijd fijner om je kinderen en kleinkinderen in het echt te zien, maar in deze moeilijke tijd moeten we zo creatief mogelijk zijn om tóch dichter bij elkaar te kunnen komen. Een heel zwaar dilemma.

Dat we niet meer naar elkaar toe kunnen, betekent niet dat we elkaar niet meer gaan spreken of zien. We hebben tegenwoordig heel veel verschillende mogelijkheden! Naast het ouderwets bellen, heb je ook de mogelijkheid om elkaar te

zien via programma's als Skype, of Zoom! Het zal vast soms wennen zijn, maar het Nationaal Ouderenfonds kan u begeleiden met het internet en andere digitale snuffjes om hier mee om te gaan (voor zover u dat al niet al lang doet): <https://welkomonline.nl/>

Dat dat laatste vaak het geval is, blijkt uit de snelle reactie van ons Thematisch Netwerk Senioren in de Samenleving (SiS) in de vorm van de enquête die men vorige editie verstuurde. Dat levert ook input voor het debat dat gevoerd wordt in de Tweede Kamer. Een mooie manier om snel van de mensen, waar je het als volksvertegenwoordiger allemaal voor doet, te horen hoe er over zaken gedacht wordt. Het is iets dat navolging verdient! Het netwerk kan zo de ideeën en gedachten snel, hier in Den Haag, duidelijk maken.

Ik wens iedereen heel veel sterkte de komende tijd!

Antoinette Laan-Geselschap

Vrijblijvende woongemeenschap en kookgasverbod, twee bijdragen van Tweede Kamerlid Daniël Koerhuis

Vrijblijvende woongemeenschap

We zitten als land in een ongekennde situatie. Het corona-virus raakt onze gezondheid, onze economie en ook onze manier van leven. Het is daarom belangrijk dat wij allemaal de maatregelen opvolgen. Wij zien dat een groot deel van de bevolking dit heel goed doet. Daar ben ik blij mee.

Tegelijkertijd staat de woningmarkt niet helemaal stil. Dat kan ook niet. Mensen moeten, juist nu, op een goede en betaalbare manier kunnen wonen. Zoals misschien bij u bekend is, vraag ik in de Tweede Kamer vaak aandacht voor seniorenhuisvesting. Ik roep ook lokale VVD-afdelingen op om dit te doen. Daarom was ik ook blij met een bericht dat ik onlangs heb gekregen. De 'VVD Plus Bergen op Zoom' heeft namelijk een brief geschreven aan het College van Bergen op Zoom. De 'VVD Plus' is specifiek voor mensen met een beperking en senioren.

In de brief vroeg de 'VVD Plus' aandacht voor de mogelijkheden voor senioren om in een vrijblijvende woongemeenschap samen te wonen. Dit voorkomt namelijk eenzaamheid. Bovendien bevordert het de doorstroming en komt er meer aanbod voor starters en jonge gezinnen.

Zij stipten terecht aan dat de overheid dit soort woonvormen stimuleert door middel van een subsidieregeling voor een haalbaarheidsonderzoek. Bovendien staat de overheid borg voor 90% van de benodigde leningen in de ontwikkelingsfase en voor 15% van de leningen in de bouw- en na-financieringsfase. Hier is vanaf 2021 maximaal 164,4 miljoen voor euro beschikbaar.

Het initiatief van de VVD Plus is een goed initiatief. Het zou mooi zijn als meer lokale VVD-afdelingen met zulke initiatieven komen. Ik zal hier mijn best voor doen. En daar kan ik uw hulp goed bij gebruiken. Neem vooral contact op met uw lokale VVD-politici. Of als u zelf actief bent, pak het op!

Kookgasverbod

Een ander onderwerp waar ik u graag over zou willen informeren is een voorstel van CDA-minister Knops van Binnenlandse Zaken. Het kabinet heeft eerder de ambitie uitgesproken om Nederland in 2050 aardgasvrij te maken. Hier is een forse transitie voor nodig. Voor een forse transitie is draagvlak vereist. Zonder draagvlak gaat deze transitie niet lukken. En zonder draagvlak moeten we deze transitie ook niet willen. Daar zal de VVD altijd voor blijven staan.

Een voorbeeld van hoe je draagvlak verliest hebben we in februari gezien. Bewoners van Overvecht-Noord in Utrecht lazen in de krant dat er een kookgasverbod komt in hun wijk. Dit is

voorgesteld door minister Knops van het CDA. Zo'n verbod heeft vergaande gevolgen. Een gemeente kan dan handhavend optreden, met bijvoorbeeld dwangsommen. Ik snap wel dat je als bewoners daarvan schrikt. Dit moeten wij niet willen in Nederland. Een transitie met dwang forceren is geen goede transitie. De VVD is dan ook tegen dit voorgestelde verbod. Om draagvlak te creëren en te behouden moeten we niet met verboden gaan strooien. We moeten bewoners juist stimuleren en verleiden. En er moeten voldoende waarborgen zijn voor bewoners. Alleen zo realiseer je een haalbare en betaalbare energietransitie.

Dat zijn eisen die wij als VVD hebben en die wij ook in het klimaatakkoord hebben gekregen. In februari heb ik namens de VVD een motie ingediend om dit verbod van tafel te halen. Deze motie is afgelopen woensdag in stemming gebracht en heeft het nipt gehaald met 76 stemmen. Onder andere het CDA was tegen. Nu moet de minister aan de slag om het kookgasverbod te schrappen. Dat is mooi.

Daniël Koerhuis

Dat een woonvorm als de Knarrenhof in de praktijk werkt blijkt uit onderstaande reactie van

Anja Prins uit Apeldoorn:

Een mooi voorbeeld is hier in apeldoorn 'Wij-wonen.nl'. Een mix van jong en oud, zodat de bewoners iets voor elkaar kunnen betekenen. Hier is voor gezamenlijke ontmoeting gekozen door samen sporten, eten, studeren enz. Reactie van een jonge huurder: "het is echt of je thuis komt, je komt binnen en je maakt een praatje. Er is altijd wel iemand."

Huisregels zijn nodig en moeten ook worden nagekomen en gehandhaafd. Doelgroepen selecteren zich zelf wel uit.

Het voorbeeld in apeldoorn is dan niet echt een Knarrenhof maar wel een voorbeeld van mix jong en oud.

Bij hofjes stimuleer je de ontmoeting en naar elkaar omkijken. Geen verplichting. Inmiddels 4 projecten van hofjes in de gemeente Losser in ontwikkeling. Variatie van hoge huur en luxe, Middenhuur en koop. [Meer weten? Klik hier!](#)

Onze Digitale Democratie in Coronatijd – Tobias van Gent

De huidige Coronacrisis houdt ons hele land in de greep. Ook in politiek Den Haag zijn er diverse maatregelen genomen, waardoor wel eens de indruk bestaat alsof ook onze democratie in quarantaine is geplaatst. Er is natuurlijk ook wel sprake van een zeker spanningsveld. Als je aan de ene kant je bevolking allerlei beperkingen oplegt, moet je zelf het goede voorbeeld geven door jezelf ook niet te ontzien. Aan de andere kant is het juist nu van groot belang dat ons parlement haar controlerende taak adequaat vervuld. Zo heeft de regering onlangs een lijst met 84 spoedeisende wetten bij de Kamer ingediend.

Op dit moment wordt er op één in plaats van drie Kamerdagen vergaderd in de plenaire zaal. Op die dag worden ook stemmingen gehouden. Onze Grondwet schrijft voor (artikel 67, lid 1) dat er dan een quorum van minimaal de helft van het aantal Kamerleden aanwezig is. Je zult deze niet in de zaal zien zitten, maar er moeten wel ten minste 76 parlementariërs in het gebouw aanwezig zijn. Omdat iedereen met de Rijkspas toegang krijgt tot het Binnenhofcomplex, is dus bekend hoeveel Kamerleden er hebben incheckt. Daarnaast is er één Commissiezaal

beschikbaar voor hoorzittingen, briefings en wetgevingsoverleggen. Deze beperkte capaciteit wordt nu vooral ingezet voor het debatten die verband houden met het bestrijden van de crisis.

Toch vinden er nog diverse andere overleggen en bijeenkomsten plaats waar Kamerleden vanuit hun huis digitaal aan deelnemen. Het spreekt voor zich dat dit allesbehalve een ideale vergadervorm is. Het is een stuk lastiger om lichaamstaal af te lezen, of even een een-tweetje met een collega te houden. Bovendien legt dit beperkingen op voor openbaarheid van dergelijke bijeenkomsten. Ons Kamerwerk dient immers zo transparant mogelijk te zijn.

Net als de rest van de Nederlanders snakken onze Kamerleden dus naar een terugkeer naar het 'Oude Normaal'. Uit een crisis moeten we echter ook lering trekken. Het is daarom goed dat onze Senaatsvoorzitter Jan Anthonie Bruijn de Raad van State om advies heeft gevraagd of digitaal debatteren en stemmen ook mag. Het parlementaire werk moet immers altijd doorgaan vinden, ook bij een volledige lockdown. Bovendien zal onze politiek, als de inzet van digitale hulpmiddelen is toegestaan, beter zijn voorbereid op een volgende crisis, waarvan we natuurlijk hopen dat deze nog lang op zich zal laten wachten!

Even
bijpraten

Gevolgen van de uitbraak, nu en straks!

Het nieuws wordt deze dagen gedomineerd door de ontwikkelingen rondom het Corona-virus. Van het ene op het andere moment is Jaap van Dissel van het RIVM en zijn virologen als Marion Koopmans en Ab Osterhaus vertrouwde gezichten in de huiskamer geworden. Ook Diederik Gommers van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care maakt op dit moment overuren als deelnemer aan het crisisberaad. Voor mensen met een al zwakke gezondheid én voor ouderen is dit virus dan ook bijzonder riskant. Al kan het ook jongeren hard raken. Goed dat de Regering dit zo serieus aanpakt. De gevolgen zullen we nog lang voelen. De eerste geluiden zijn al te horen over de langdurige effecten op de economie, en dat gaat meteen een ander onderwerp raken waar we het in onze nieuwsflits al vaak over hebben gehad, de pensioenen. Ondertussen kijken andere landen met enige gretigheid naar onze spaartegoeden. Je wordt er niet geruster op. De gevolgen zijn voor de hele samenleving groot en werken lang na.

Als medewerker van een ziekenhuis werk ik nu, net als veel Nederlanders, noodgedwongen thuis. Dat is vanzelfsprekend en ik klaag hier zeker niet over. Ik ben zelf in de gelukkige omstandigheid dat ik veel van mijn werk goed op afstand kan doen. Wij worden dagelijks op de hoogte gesteld van de maatregelen die in het ziekenhuis genomen moeten worden om deze veeleisende zorg te kunnen leveren, nu, maar ook als er nog meer patiënten bijkomen. Een deel van de OK is al ingericht als IC. En we hebben 'schone' en 'vieze' afdelingen, een onderscheid dat wordt gemaakt om meteen de juiste zorg te kunnen bieden én beschermende maatregelen te kunnen nemen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

Zoals gezegd, ik kan mijn werk veilig thuis doen. Dit geldt niet voor veel van mijn collega's. Heel terecht dat nu alle aandacht naar hen uitgaat. Er wordt ook goed gekeken naar hun psychische gezondheid, want het is heel ingrijpend wat ze dagelijks meemaken. We hebben diverse teams die hen daarin kunnen bijstaan.

Terwijl ik dit stukje schrijf komt een bijdrage van Dennis Wiersma via LinkedIn binnen. [Dennis Wiersma via LinkedIn](#). Het is goed dat het Kabinet extra maatregelen neemt om ondernemers te ondersteunen. Want naast de gevolgen voor de gezondheid zijn vele

mensen onverwachts in de financiële problemen gekomen. En natuurlijk moeten zij ook kunnen rekenen op onze solidariteit en steun.

Het zal niet voor het laatst zijn dat we in de Nieuwsflits berichten over de gevolgen van deze crisis. Zoals Minie ook aangaf, er is veerkracht in de samenleving. Laten wij als Thematische Netwerk Senioren in de Samenleving ook tonen dat we oog hebben en houden voor elkaar. Wij vinden het ook leuk om van u te horen hoe het u vergaat. Waar loopt u tegenaan? Hoe lost u het boodschappen doen op? Krijgt u nog de zorg die u nodig heeft? Hoe houdt u contact met uw dierbaren. Deel ons uw verhalen. Dat helpt om elkaar een hart onder de riem te steken. Want we moeten er allemaal doorheen. We houden contact!!!

Franca

Om de moed erin te houden, een grapje 😊 we begonnen met Rutte, we eindigen er ook mee!

